

UTRIKESUTSKOTTETS BETÄNKANDE 8/2005 rd

Berättelse från Finlands delegation i Europarådet om verksamheten i den parlamentariska församlingen 2004

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 16 juni 2005 berättelsen från Finlands delegation i Europarådet om verksamheten i den parlamentariska församlingen 2004 (B 12/2005 rd) till utrikesutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- ordförande Mikko Elo och sekreterare Gunilla Carlander, Finlands delegation i Europarådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

År 2004 var utvidgningen av Europarådet så gott som slutförd; bara Vitryssland är fortfarande icke-medlem och fler än hälften av medlemsländerna är också medlemmar i EU. I takt med utvidgningen har Europarådet blivit en mer heterogen arena samtidigt som dess grundläggande värderingar mer kraftfullt kommit i fokus. Detta satte sin prägel på de rekommendationer som församlingen antog 2004. Mänskliga rättigheter och demokratifrågor hade högsta prioritet.

Beträffande kontrollen av hur medlemsländerna uppfyller sina medlemsåtaganden sågs att medlemskapet inte i alla nya medlemsländer har varit den pådrivande faktor för reformprocesser som man hade önskat. Enligt utskottet är det viktigt att ER uttalade sig bl.a. om den konstitutionella krisen i Ukraina och president Kutshmas avsikter att ordna en tredje presidentperiod till sig själv. Det är mycket viktigt att också bedöma demokratins tillstånd i de så kallade gamla medlemsländerna, denna gång i Italien, Liechten-

stein och Turkiet, framhåller utskottet. Under året antogs en stor och viktig reform av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Syftet var att effektivisera domstolens verksamhet.

Efter utvidgningen har Europarådets yttre förbindelser blivit livligare. Insatser för att främja de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen i hela världen har allt mer kommit i fokus. Den parlamentariska församlingen har inga officiella förbindelser med Vitryssland, men det är angeläget att läget i landet fortsatt följs upp mycket intensivt.

Enligt utskottet är det bra att internationella organisationer funderar över sin egen roll mot bakgrunden av en föränderlig omvärld. Det är fortfarande nödvändigt att organisationerna intensifierar sitt samarbete för att undvika överlappningar och öka effektiviteten. OSSE har tillsatt en högnivågrupp som utreder en översyn av verksamheten. EU är i färd med att förbättra sina aktiviteter i MR-frågor. För en bättre arbetsför-

delning mellan organisationerna måste samarbetet intensifieras. Målet med Europarådets toppmöte i maj 2005 var att debattera och avtala om prioriteringen av ER:s aktiviteter och om resursfördelningen. Enligt utskottet är det angeläget att Europarådet också framöver koncentrerar sin verksamhet på att värna mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen.

Redan i tidigare betänkanden har utskottet lyft fram frågan om bättre samordning mellan de parlamentariska delegationerna och riksdagens verksamhet. Utskottet har gått in för att intensifiera dialogen mellan regeringen och Finlands delegation i Europarådet före politiskt viktiga möten. Syftet har varit att främja samarbetet och förbättra möjligheterna att få information vid rätt tidpunkt, och rutinen har visat sig vara nyt-

tig. Utskottet ställer sig bakom planerna att förbättra behandlingen av internationella frågor i riksdagen. Tanken är att berättelseförfarandet ska slopas och att man i stället inför en rapportmekanism för varje session samt aktuella debatter i plenum.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår utrikesutskottet

att riksdagen godkänner berättelsen och

att betänkandet sänds till Finlands delegation i Europeiska rådet och regeringen för kännedom.

Helsingfors den 11 oktober 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd
medl. Ulla Anttila /gröna
Eva Biaudet /sv
Antero Kekkonen /sd
Katri Komi /cent
Johannes Koskinen /sd
Eero Lankia /cent

Petri Neittaanmäki /cent
Aila Paloniemi /cent
Suvi-Anne Siimes /vänst
Ben Zyskowitz /saml
Simo Rundgren /cent
Esko-Juhani Tennilä /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Raili Lahnalampi.